

Чи підтримуєте Ви функціонування Державної митної служби як єдиної юридичної особи?

За результатами online-опитування

ПРО ОПИТУВАННЯ

Опитування «Чи підтримуєте Ви функціонування Державної митної служби як єдиної юридичної особи?» було проведене Громадською ініціативою «**За чесну та прозору митницю**» (далі Ініціатива) **онлайн з 1 по 15 березня 2021 року.**

Це восьме опитування із серії онлайн-опитувань, які регулярно проводяться Ініціативою.

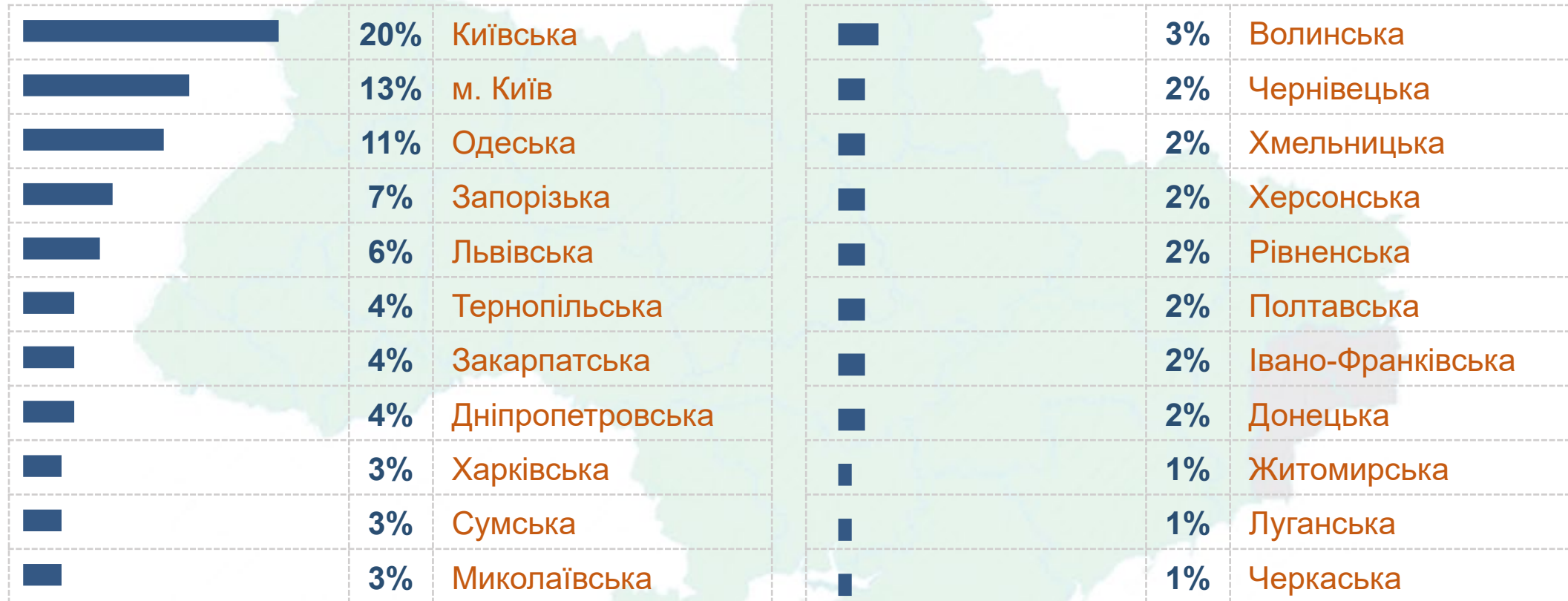
Метою опитування було визначити рівень підтримки реорганізації Державної митної служби України (далі Держмитслужба) у єдину юридичну особу та дізнатися, як, на думку опитаних, це вплине на здійснення експорту та імпорту.

Учасники опитування надали відповіді щодо їх підтримки функціонування Держмитслужби як єдиної юридичної особи, стосовно їхніх очікувань у зміні умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності після створення єдиної юридичної особи, а також очікувань щодо покращення керованості апарату митної служби внаслідок здійснення зазначених змін.

Учасниками опитування стали представники українських підприємств, які здійснюють експорт або імпорт, а також митні брокери, перевізники, експедитори, та представники бізнес-об'єднань, які, серед іншого, представляють інтереси суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД).

Проект Підтримка Громадської Ініціативи «За чесну та прозору митницю» реалізується Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу, Міжнародного Фонду «Відродження» та AtlasNetwork.

РЕСПОНДЕНТИ

➤ В онлайн-опитуванні взяли участь 98 респондентів з 21 області України та м. Києва

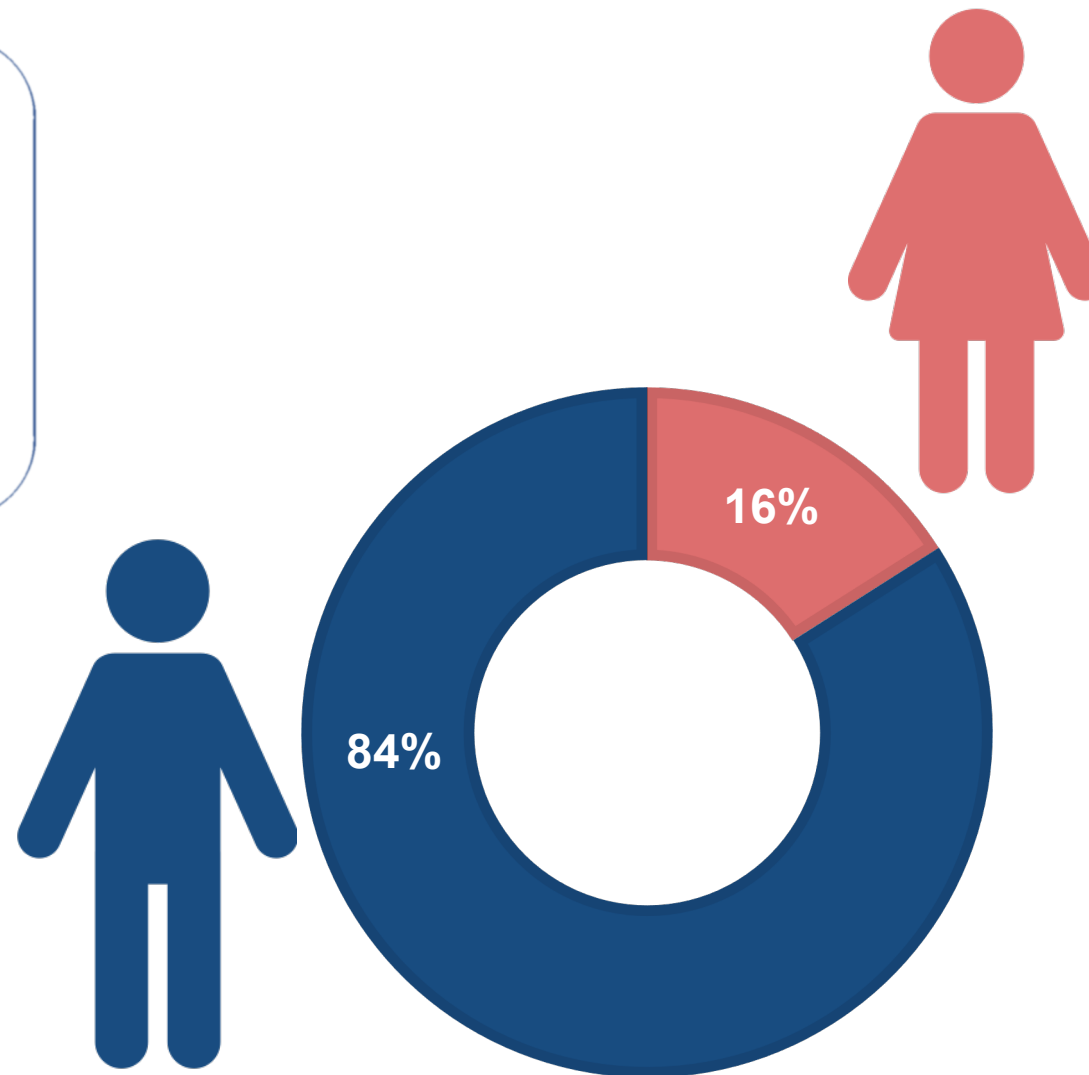
РЕСПОНДЕНТИ

Вік респондентів – від 21 до 75 років

середній вік – 43 роки

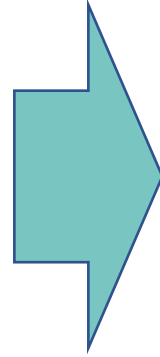
84%- чоловіки

16%- жінки

ЗЕД ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА

ОРГАНІЗАЦІЙНА
ФОРМА

Товариство з обмеженою відповідальністю	41%
Фізична особа-підприємець	22%
Приватне підприємство	12%
Громадська організація	9%
Акціонерне товариство	6%
Державне підприємство	5%
Асоціація	2%
Торгово-промислова палата	1%

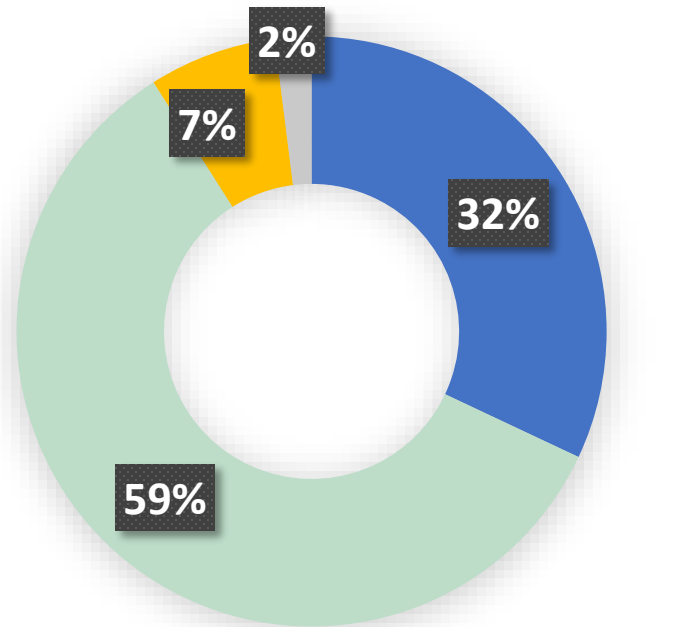
ЗЕД

Митний брокер	40%
Підприємство, яке здійснює експорт та імпорт	31%
Бізнес-асоціація, яка, серед іншого, представляє інтереси суб'єктів ЗЕД	13%
Підприємство, яке здійснює лише імпорт	8%
Перевізник або експедитор	4%
Підприємство, яке здійснює лише експорт	4%

Підтримка функціонування Держмитслужби України як єдиної юридичної особи

Чи підтримуєте Ви функціонування Держмитслужби України як єдиної юридичної особи?

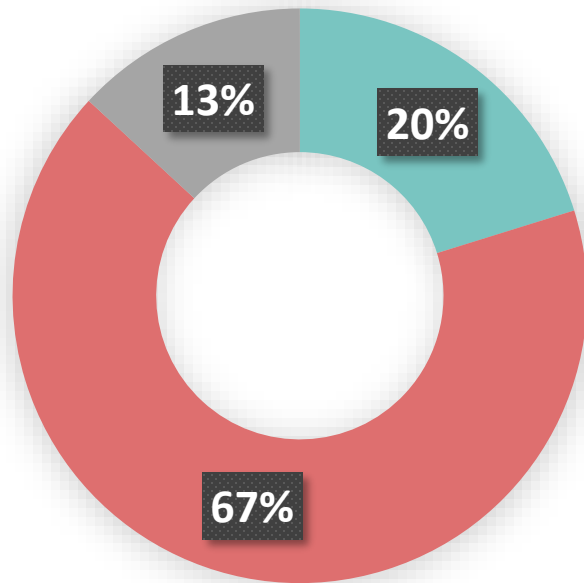
■ так, підтримую ■ ні, не підтримую
■ мені все одно ■ важко сказати

Кожен третій респондент **підтримує** функціонування Держмитслужби України як єдиної юридичної особи.

Більше половини опитаних – **не підтримують**.

Чи спроститься ЗЕД внаслідок функціонування Держмитслужби України як єдиної юридичної особи?

Як Ви вважаєте, чи спроститься здійснення зовнішньоекономічної діяльності внаслідок функціонування Держмитслужби України як єдиної юридичної особи?

■ так ■ ні ■ не знаю

2/3 респондентів **не погодилися** з твердженням, що функціонування Держмитслужби як єдиної юридичної особи спростить здійснення зовнішньоекономічної діяльності

Водночас, з цим твердженням **погодилися** 20% респондентів, в той час як 13% відповіли, що **не знають**.

Чи спроститься ЗЕД внаслідок функціонування Держмитслужби як єдиної юридичної особи? **Чому «ні» (1):**

2/3 респондентів вважають, що робота Держмитслужби як єдиної юридичної особи **не спростить** здійснення ЗЕД.

Найпоширеніші обґрунтування такої думки – це:

Очікується погіршення та ускладнення роботи через реорганізацію Держмитслужби

- *«Структура, в якій 10 000 людей, буде неповороткою і важкою в управлінні навіть при делегуванні частини повноважень. Практичний приклад поліції підтверджує це»*
- *«Це ускладнить проходження всіх процедур, пов'язаних з організаційними питаннями»*
- *«Не підтримую, оскільки зараз порядку немає при об'єднанні чотирьох митниць в одну. При об'єднанні 25 буде управлінський хаос»*
- *«Враховуючи існуючу в державі бюрократію, прийняття рішень при єдиній юридичній особі буде в кращому випадку "не швидким", що негативно вплине на взаємовідносини суб'єктів ЗЕД із митницею»*
- *«Керованість персоналу суттєво погіршиться, а вирішення спірних питань буде затягуватися»*

Чи спроститься ЗЕД внаслідок функціонування Держмитслужби як єдиної юридичної особи? **Чому «ні» (2):**

Форма роботи Держмитслужби не має відношення до процедур торгівлі

- *«Без прийняття концептуально нових нормативно-правових актів, будь-які внутрішні реформи не принесуть очікуваних результатів. Має бути комплексна реформа, а не зміна керівників або назви територіальних органів»*
- *«Кодекс залишиться той же»*
- *«Спрощення не буде, поки не відмінять бюрократичний механізм організації митного оформлення, де основною причиною є людський фактор»*
- *«Від перестановки доданків сума не міняється»*

Подібні реформи не приносять очікуваних результатів

- *«В Україні будь-яка "переорганізація" роботи держструктур – то є черговий "поділ" грошей по карманах певного кола осіб»*
- *«Постійна реорганізація в останні роки негативно відобразилась на функціюванні служби.»*
- *«Чергова перебудова, яка ні до чого не приведе. Все і всі залишаться на місці, нема чого на це витратити ресурси.»*

Чи спроститься ЗЕД внаслідок функціонування Держмитслужби як єдиної юридичної особи? Чому «так» (1):

Кожен п'ятий респондент вважає, що реорганізація Держмитслужби як єдиної юридичної особи **спростить** здійснення ЗЕД.

Найпоширеніші аргументи на користь такої позиції – це:

Оптимізація процедур, економія часу

- *«Простіше вирішувати все через одну особу. Бо якщо експорт іде через одну, а імпорт через іншу, це призводить до плутанини і втрати часу.»*
- *«Будуть прийматися рішення більш оперативно.»*
- *«Необхідно зменшити кількість митників та вплив людського фактору у процес, максимально спростити та автоматизувати процес.»*

Краща організація діяльності, єдиний центр прийняття рішень

- *«Менше "царьків на місцях", легше керувати організацією.»*
- *«Не повинно бути окремих князівств на кшталт Одеської або Чернівецької митниці.»*
- *«Дивно, чому орган влади повинен бути розділений на 20+ юридичних осіб публічного права. Згідно такої логіки, кожен пункт пропуску на кордоні чи відділок поліції в окремо взятому селі повинен бути окремою юридичною особою.»*

Чи спроститься ЗЕД внаслідок функціонування Держмитслужби як єдиної юридичної особи? **Чому «так» (2):**

Уніфікація, стандартизація вимог

- *«Єдиний підхід до визначення митної вартості, єдиний підхід до неоднозначних законодавчих актів.»*
- *«У кожній митниці є свої внутрішні правила, заповнення декларацій, обов'язкових документів, їх види, заїзд/виїзд на термінал і т. д. Надіюся, вдасться стандартизувати процес оформлення вантажу.»*
- *«Операції митної служби мають бути однаковими по всій Україні.»*
- *«Набридло те, що в кожній митниці своє тлумачення нормативних документів.»*

Боротьба з корупцією:

- *«Митниця має бути єдиним контрольним механізмом. Це спростить "біле" розмитнення і ускладнить "чорно-сіре" розмитнення і корупцію.»*
- *«Можливість проведення митного оформлення за принципами бекофісу, що дозволить значно зменшити корупційний тиск та уніфікувати вимоги щодо документів.»*
- *«Це дозволить (...) зменшити рівень маніпулювання митною вартістю заради уникнення або зменшення митних платежів.»*

Чи спроститься ЗЕД внаслідок функціонування Держмитслужби як єдиної юридичної особи? **Чому «не знаю»:**

Приблизно **кожен сьомий** респондент **не знає**, чи спростить здійснення ЗЕД робота Держмитслужби як єдиної юридичної особи.

Серед пояснень цієї відповіді – такі:

Реорганізація митниці не стосується ЗЕД

- *«Це не залежить від того, скільки юридичних осіб: одна чи десять. Тут зовсім інші причини.»*

Для бізнесу немає різниці

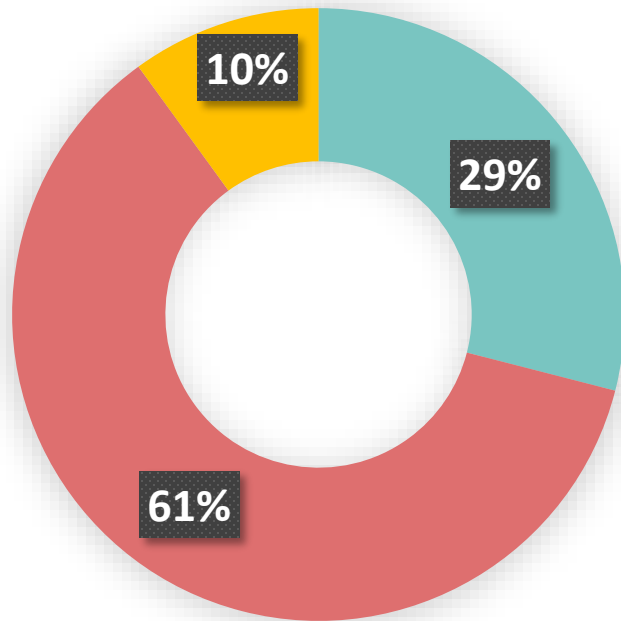
- *«Бізнесу має бути однаково, кому підпорядкована і як всередині влаштована служба (бек-офіс). Бізнес взаємодіє з митними інспекторами (фронт-офісом).»*
- *«Якщо все добре, то суб'єкт не знає, єдина юридична особа чи декілька.»*

Є позитивні і негативні сторони єдиної юридичної особи

- *«З однієї сторони, простіше достукатись і рішення, винесене однією митницею, буде підставою оформлення у всіх областях. З іншого боку, якщо діло дійде до судів, то зі всієї країни, я так розумію, всі справи підуть на Київ, то і по часу більше терміни будуть, ну і витрат більше у підприємств.»*

Чи сприятиме функціонування Держмитслужби України як єдиної юридичної особи покращенню керованості апаратом митної служби?

Чи сприятиме, на Вашу думку, функціонування Держмитслужби України як єдиної юридичної особи покращенню керування апаратом митної служби?

■ так ■ ні ■ не знаю

Більшість респондентів **не вважають**, що функціонування Держмитслужби України як єдиної юридичної особи сприятиме покращенню керованості її апаратом

ВИСНОВКИ

- ❖ Результати опитування показують **діаметрально протилежні** погляди респондентів на те, чи повинна Держмитслужба функціонувати як єдина юридична особа. Більше половини респондентів **не підтримує** функціонування Держмитслужби як єдиної юридичної особи; водночас, 1/3 опитаних **підтримала** це нововведення.
- ❖ Більшість опитаних **не очікує** від створення єдиної юридичної особи Держмитслужби спрощення митних процедур та покращення керованості її апаратом.
- ❖ Разом з цим, структура та форма функціонування державного органу **не має впливати** на користувачів відповідних послуг. Тобто підприємців в цілому не мала б турбувати форма роботи цього державного органу.
- ❖ Це дозволяє припустити, що у суспільстві та в бізнесі зокрема до подібних кроків з реорганізації ставляться з **великою обережністю і пересторогою**, що може бути спричинено незадовільними результатами попередніх змін та відсутністю позитивних очікувань, пов'язаних з цими кроками.

Проект «Підтримка Громадської Ініціативи «За чесну та прозору митницю» виконує Громадська Організація «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» за фінансової підтримки Європейського Союзу, МФ «Відродження» та Atlas Network

КОНТАКТИ ПРОЄКТУ

сайт: www.tfd.ier.com.ua

e-mail: customs@ier.kyiv.ua

Facebook: www.facebook.com/TFD.IER

**ГО «Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій»**

вул. Рейтарська 8/5-а, 01054 Київ, Україна

тел. + 38 044 278-63-42

факс + 38 044 278-63-36

institute@ier.kiev.ua

www.ier.com.ua

Приєднуйтеся до нас:

[Facebook](#)

[Telegram](#)

